Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

►**B**

SMĚRNICE RADY

ze dne 24. září 1990

o nutričním označování potravin

(90/496/EHS)

(Úř. věst. L 276 , 6.10.1990, s. 40)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
►**M1**	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 ze dne 29. září 2003	L 284	1	31.10.2003
►**M2**	Směrnice Komise 2003/120/ES ze dne 5. prosince 2003,	L 333	51	20.12.2003

▼B

SMĚRNICE RADY

ze dne 24. září 1990

o nutričním označování potravin

(90/496/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ([1]),

ve spolupráci s Evropským parlamentem ([2]),

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ([3]),

vzhledem k tomu, že je důležité přijmout opatření směřující k postupnému zřízení vnitřního trhu do 31. prosince 1992; že vnitřní trh je prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu;

vzhledem k tomu, že stoupá zájem veřejnosti o vzájemný vztah mezi stravováním a zdravím, stejně jako o vhodný způsob stravování odpovídající individuálním potřebám;

vzhledem k tomu, že Rada a zástupci vlád členských států zasedajících v Radě ve svém usnesení ze dne 7. července 1986 o Evropském programu proti rakovině považují zlepšování výživy za prioritu;

vzhledem k tomu, že znalost základních zásad výživy a odpovídajícího nutričního označování potravin by byla významným příspěvkem k tomu, aby umožnila spotřebiteli výběr podle těchto zásad;

vzhledem k tomu, že nutriční označování potravin má napomáhat při vzdělávání veřejnosti v oblasti výživy;

vzhledem k tomu, že v zájmu spotřebitele na jedné straně a pro vyvarování se všech případných technických překážek v oblasti obchodu na straně druhé má být nutriční označování potravin vyjádřeno v normalizované formě platné pro celé Společenství;

vzhledem k tomu, že potraviny s nutričním označením mají odpovídat pravidlům stanoveným v této směrnici;

vzhledem k tomu, že všechny ostatní způsoby nutričního označování potravin mají být zakázány, avšak potravinám bez nutričního označení má být umožněn volný oběh;

vzhledem k tomu, že tyto údaje mají oslovit průměrného spotřebitele a sloužit účelu, pro který byly zavedeny, a proto vzhledem k současné nízké úrovni znalostí o výživě mají být uvedené údaje jednoduché a snadno srozumitelné;

vzhledem k tomu, že uplatňování této směrnice po určitou dobu umožní získat cenné zkušenosti a vyhodnotit reakce spotřebitelů na způsob, jakým jsou údaje o výživě uváděny, což umožní Komisi tato pravidla revidovat a navrhnout odpovídající změny;

vzhledem k tomu, že za účelem podpory zúčastněných osob, zejména malých a středních podniků, pro zajištění nutričního označení u co největšího počtu výrobků mají být opatření k zajištění úplnějších a lépe vyvážených údajů zaváděna postupně;

vzhledem k tomu, že se v pravidlech stanovených v této směrnici mají vzít rovněž v úvahu zásady o nutričním označování potravin, které stanovil *Codex Alimentarius*;

([1]) Úř. věst. C 282, 5.11.1988, s. 8 a
Úř. věst. C 296, 24.11.1989, s. 3.
([2]) Úř. věst. C 158, 26.6.1989, s. 250 a
Úř. věst. C 175, 16.7.1990, s. 76.
([3]) Úř. věst. C 159, 26.6.1989, s. 41.

▼B

vzhledem k tomu, že obecné předpisy a definice týkající se označování jsou obsaženy ve směrnici Rady 79/112/EHS ze dne 18. prosince 1978 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin určených k prodeji konečnému spotřebiteli, jejich obchodní úpravy a související reklamy ([1]), naposledy pozměněné směrnicí 89/395/EHS ([2]); že tato směrnice může být proto omezena na ustanovení týkající se nutričního označování,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Tato směrnice se vztahuje na nutriční označování potravin, které jsou dodávány v hotovém stavu konečnému spotřebiteli. Vztahuje se též na potraviny určené pro restaurace, nemocnice, závodní jídelny a obdobná zařízení společného stravování (dále jen „zařízení společného stravování").

2. Tato směrnice se nevztahuje na

— přírodní minerální vody nebo jiné vody určené k lidské spotřebě,

— dietní doplňky nebo potravní doplňky.

3. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčena ustanovení o označování obsažená ve směrnici Rady 89/398/EHS ze dne 3. května 1989 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se potravin určených pro zvláštní výživu ([3]) a zvláštních směrnic stanovených v článku 4 uvedené směrnice.

4. Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „nutričním označováním" všechny údaje uvedené na etiketě týkající se

   i) energetické hodnoty,

   ii) těchto živin:

      — bílkoviny,

      — sacharidy,

      — tuky,

      — vláknina,

      — sodík,

      — vitamíny a minerální látky uvedené v seznamu v příloze, které jsou přítomné ve významných množstvích vymezených ve výše uvedené příloze.

   Změny v seznamu vitamínů, minerálních látek a jejich doporučených denních dávek se přijímají postupem podle článku 10;

b) „údajem o výživové hodnotě" každé znázornění a reklamní sdělení, které udává, naznačuje nebo ze kterého vyplývají údaje o zvláštních výživových vlastnostech potraviny v souvislosti s energetickou (kalorickou) hodnotou, kterou potravina

   — dodává,

   — dodává ve snížené nebo zvýšené míře nebo

   — nedodává

   nebo v souvislosti s obsahem živin, které potravina

   — obsahuje,

   — obsahuje ve sníženém nebo zvýšeném množství nebo

   — neobsahuje.

   Informace o druhu nebo množství živin není údajem o výživové hodnotě, pokud ji nařizují právní předpisy.

([1]) Úř. věst. L 33, 8.2.1979, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 186, 30.6.1989, s. 17.
([3]) Úř. věst. L 186, 30.6.1989, s. 27.

▼B

Postupem podle článku 10 může být v určitých případech rozhodnuto, zda jsou podmínky uvedené v tomto písmeni splněny;

c) „bílkovinami" obsah bílkovin vypočtený podle vzorce: bílkoviny = množství celkového dusíku podle Kjeldahla × 6,25;

d) „sacharidy" všechny sacharidy, které jsou metabolizovány v lidském organismu, včetně polyalkoholů;

e) „cukry" všechny monosacharidy a disacharidy přítomné v potravině, s výjimkou polyalkoholů;

f) „tuky" veškeré lipidy, včetně fosfolipidů;

g) „nasycenými mastnými kyselinami" mastné kyseliny, které neobsahují dvojnou vazbu;

h) „mononenasycenými mastnými kyselinami (monoenovými mastnými kyselinami)" mastné kyseliny s jednou dvojnou cis-vazbou;

i) „polynenasycenými mastnými kyselinami (polyenovými mastnými kyselinami)" mastné kyseliny s dvojnými vazbami přerušovanými cis, cis-methylenovou skupinou;

j) „vlákninou" látka, která bude vymezena postupem podle článku 10 a stanovena analytickou metodou v souladu s výše uvedeným postupem;

k) „průměrnou hodnotou" hodnota, která nejlépe vyjadřuje množství určité živiny obsažené v dané potravině s ohledem na výkyvy v průběhu roku, spotřebitelské zvyklosti a jiné faktory, které mohou způsobit kolísání aktuálních hodnot.

Článek 2

1. S výhradou odstavce 2 je nutriční označování nepovinné.

2. Pokud je údaj o výživové hodnotě uveden při označování, obchodní úpravě nebo v reklamě, s výjimkou obecně zaměřené reklamní akce, je nutriční označování povinné.

Článek 3

Povoleny jsou pouze údaje o výživové hodnotě týkající se energetické hodnoty živin uvedených v seznamu v čl. 1 odst. 4 písm. a) bodu ii) a látek, které patří do některé skupiny výše uvedených živin nebo jsou jejich složkami. Postupem podle článku 10 mohou být přijaty předpisy omezující či zakazující určité údaje o výživové hodnotě ve smyslu tohoto článku.

Článek 4

1. Pokud se uvádí nutriční označování, uvádějí se údaje obsažené ve skupině 1 nebo 2 v tomto pořadí:

Skupina 1

a) energetická hodnota;

b) obsah bílkovin, sacharidů a tuků.

Skupina 2

a) energetická hodnota;

b) obsah bílkovin, sacharidů, cukrů, tuků, nasycených mastných kyselin, vlákniny a sodíku.

2. Pokud se údaj o výživové hodnotě vztahuje na cukry, nasycené mastné kyseliny, vlákninu nebo sodík, musí se údaje uvádět podle skupiny 2.

3. Nutriční označování může rovněž zahrnovat obsah jedné nebo několika níže uvedených látek:

— škrob,

— polyalkoholy,

— mononenasycené mastné kyseliny (monoenové mastné kyseliny),

— polynenasycené mastné kyseliny (polyenové mastné kyseliny),

▼B

— cholesterol,

— veškeré minerální látky nebo vitamíny uvedené v seznamu v příloze a přítomné ve významném množství, jak je vymezeno v příloze.

4. Pokud se uvádí údaj o výživové hodnotě, je uvedení látek náležejících do některé skupiny živin podle odstavců 1 a 3 nebo jejich složek povinné.

Kromě toho, pokud je uveden obsah polynenasycených nebo mononenasycených mastných kyselin (polyenových nebo monoenových mastných kyselin) nebo cholesterolu, musí být rovněž udán obsah nasycených mastných kyselin, přičemž tato hodnota se v tomto případě nepovažuje za údaj o výživové hodnotě ve smyslu odstavce 2.

Článek 5

1. Udávaná energetická hodnota se vypočítá pomocí těchto převodních faktorů:

— sacharidy (s výjimkou polyalkoholů)	4 kcal/g – 17 kJ/g
— polyalkoholy	2,4 kcal/g – 10 kJ/g
— bílkoviny	4 kcal/g – 17 kJ/g
— tuky	9 kcal/g – 37 kJ/g
— alkohol (ethanol)	7 kcal/g – 29 kJ/g
— organické kyseliny	3 kcal/g – 13 kJ/g

▼M2

— salatrimy	6 kcal/g – 25 kJ/g

▼B

2. Ustanovení týkající se níže uvedených bodů se přijímají postupem podle článku 10:

— změny převodních faktorů uvedených v odstavci 1,

— rozšíření seznamu v odstavci 1 o látky náležející k některé ze skupin živin ve výše uvedeném odstavci nebo ke složkám těchto látek a o jejich převodní faktory pro přesnější výpočet energetické hodnoty potravin.

Článek 6

1. Údaje o energetické hodnotě a obsahu živin nebo jejich složek musí být vyjádřeny číselně. Při tom se použijí tyto jednotky:

— energie kJ a kcal — bílkoviny — sacharidy — tuky — vláknina — sodík	gramy (g)
— cholesterol	miligramy (mg)
— vitamíny a minerální látky	jednotky stanovené v příloze

2. Údaje musejí být vztaženy na 100 g nebo 100 ml. Kromě toho může být tento údaj vztažen na podávanou dávku, jejíž množství je vyznačeno na etiketě, nebo na jednu porci, pokud je uveden jejich počet v balení.

3. Postupem podle článku 10 může být rozhodnuto, že údaje uvedené v odstavci 1 a 2 mohou být provedeny též graficky podle předepsaných vzorů.

▼B

4. Uváděná množství se musejí vztahovat na potravinu ve stavu, jak je prodávána. Tato informace se může popřípadě vztahovat na potravinu po úpravě, pokud jsou připojeny podrobné pokyny pro tuto úpravu a údaje se týkají pokrmu připraveného ke spotřebě.

5. a) Údaje o vitamínech a minerálních látkách musí být též vyjádřeny v procentech doporučené denní dávky (RDA) uvedené v příloze pro množství stanovená v odstavci 2.

b) Procenta doporučené denní dávky (RDA) vitamínů a minerálních látek mohou být rovněž provedena graficky. Prováděcí pravidla k tomuto písmenu mohou být přijata postupem podle článku 10.

6. Pokud jsou uváděny cukry nebo polyalkoholy nebo škrob, musí tyto údaje následovat bezprostředně po údajích o obsahu sacharidů v níže uvedeném uspořádání:

— sacharidy	g
z toho:	
— cukry	g
— polyalkoholy	g
— škrob	g

7. Pokud je uváděn obsah nebo typ mastných kyselin nebo množství cholesterolu, musejí tyto údaje následovat bezprostředně po údaji o celkovém obsahu tuků v níže uvedeném uspořádání:

— tuky	g
z toho:	
— nasycené mastné kyseliny	g
— mononenasycené mastné kyseliny (monoenové mastné kyseliny)	g
— polynenasycené mastné kyseliny (polyenové mastné kyseliny)	g
— cholesterol	mg

8. Uvedené hodnoty musejí být průměrné hodnoty založené v jednotlivých případech na výsledcích

a) analýz výrobce potravin;

b) výpočtu známých nebo skutečných průměrných hodnot použitých složek;

c) výpočtu s použitím obecně prokázaných a přijímaných údajů.

O prováděcích pravidlech k prvnímu pododstavci, zejména s ohledem na rozdíly mezi uváděnými hodnotami a hodnotami zjištěnými při úřední kontrole, se rozhodne postupem podle článku 10.

Článek 7

1. Pokud je dostatek místa, musejí být údaje podle této směrnice soustředěny do jedné tabulky s přiřazenými číselnými hodnotami. Při nedostatku místa se uvedou údaje za sebou.

Musejí být tištěny čitelným a nesmazatelným písmem na dobře viditelném místě.

2. Členské státy zajistí, aby údaje podle této směrnice byly uváděny v jazyce, který je kupujícímu snadno srozumitelný, pokud by nebyla učiněna jiná opatření pro zajištění informovanosti kupujícího. Toto ustanovení nebrání uvedení údajů ve více jazycích.

3. Členské státy nesmějí zavádět podrobnější požadavky na nutriční označování, než které jsou obsaženy v této směrnici.

▼B

Článek 8

U nebalených potravin nabízených k prodeji konečnému spotřebiteli nebo zařízením společného stravování a u potravin zabalených při prodeji na přání kupujícího nebo balených pro bezprostřední prodej smějí rozsah údajů podle článku 4 a způsob jejich uvedení stanovit vnitrostátní předpisy až do případného přijetí opatření Společenství postupem podle článku 10.

Článek 9

Veškerá opatření, která mohou mít vliv na lidské zdraví, se přijímají po konzultaci s Vědeckým výborem pro potraviny, zřízeným rozhodnutím 74/234/EHS ([1]).

▼M1

Článek 10

1. Komisi je nápomocen Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat, zřízený článkem 58 nařízení (ES) č. 178/2002 ([2]) (dále jen „výbor").

2. Odkazuje-li se na tento článek, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES ([3]) s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

▼B

Článek 11

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí a neprodleně o nich uvědomí Komisi. Tato opatření se použijí takovým způsobem, aby

— nejpozději do 1. dubna 1992 povolily uvádění výrobků vyhovujících této směrnici na trh,

— od 1. října 1993 zakázaly uvádění výrobků nevyhovujících této směrnici na trh.

2. Do 1. října 1995 nevzniká uvedením údajů při nutričním označování buď na základě dobrovolnosti, nebo jako následných údajů po uvedeném údaji o výživové hodnotě týkajících se jedné nebo několika těchto živin: cukrů, nasycených mastných kyselin, vlákniny, sodíku, povinnost stanovená v čl. 4 odst. 1 a 2 uvádět všechny tyto živiny.

3. Komise předloží do 1. října 1998 Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice. Zároveň předloží Radě případně vhodné návrhy na změny.

Článek 12

Tato směrnice je určena členským státům.

([1]) Úř. věst. L 136, 20.5.1974, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.
([3]) Rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23).

▼B

PŘÍLOHA

Vitamíny a minerální látky, které mohou být uváděny, a jejich doporučené denní dávky (RDA)

Vitamin A µg	800	Vitamin B 12 µg	1
Vitamin D µg	5	Biotin mg	0,15
Vitamin E mg	10	Kyselina pantothenová mg	6
Vitamin C mg	60	Vápník mg	800
Thiamin mg	1,4	Fosfor mg	800
Riboflavin mg	1,6	Železo mg	14
Niacin mg	18	Hořčík mg	300
Vitamin B6 mg	2	Zinek mg	15
Folacin µg	200	Jod µg	150

Zpravidla má být při stanovení významného množství uvažováno 15 % doporučené dávky uvedené v této příloze, obsažených ve 100 g nebo ve 100 ml nebo v jednom balení, pokud toto balení obsahuje pouze jednu porci.